

L. A. BILL No. II OF 2025.

A BILL

**TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN
FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND
OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR
ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2025.**

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २.

**दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित
निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी
देण्यासाठी विधेयक.**

(विधानसभेने दिनांक ७ मार्च २०२५ रोजी संमत केल्याप्रमाणे.)

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजूरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे; **त्याअर्थी,** भारतीय गणराज्याच्या शहात्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे:—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२५, असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

(१)

सन २०२४-२०२५
या वित्तीय वर्षासाठी
राज्याच्या एकत्रित
निधीतून रुपये
६४,८६,२०,८२,०००
काढणे.

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वित्तीय वर्षात, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजेच, सहा हजार चारशे शहाऐंशी कोटी, वीस लाख, ब्याऐंशी हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

५

विनियोजन.

३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजूरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा।)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भासित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
			रुपये	रुपये	रुपये
ए-महसुली लेखावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग					
ए-४	सेक्रेटरीएट आणि संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२०५२, २०५९, २०७०, २०७५,	१,०००	...	१,०००
सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा					
सार्वजनिक बांधकामे					
इतर प्रशासनिक सेवा					
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा					
			१,०००	...	१,०००
एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग					
			१,०००	...	१,०००
गृह विभाग					
न्यायदान					
पोलीस					
इतर प्रशासनिक सेवा					
			१७,०००	...	१७,०००
राज्य उत्पादन शुल्क					
			४,०००	...	४,०००
तुरुंग					
			६,०००	...	६,०००
			२७,०००	...	२७,०००
एकूण-गृह विभाग					
			२७,०००	...	२७,०००
महसूल व वन विभाग					
जमीन महसूल					
विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क					
			९,०००	...	९,०००
सी-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२९, २०४५,			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			रुपये	रुपये	रुपये
(४)					
		जिल्हा प्रशासन			
		इतर प्रशासनिक सेवा			
		अलोहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग			
सी-२	मुद्रांक व नोंदणी	मुद्रांक व नोंदणी	६३,८२,४३,०००	...	६३,८२,४३,०००
सी-४	सेक्रेटरिएट व इतर सर्वसाधारण सेवा	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा			
		सार्वजनिक बांधकामे	१,०००	...	१,०००
		संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
सी-५	इतर सामाजिक सेवा	नगरविकास	१,०००	...	१,०००
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		इतर सामाजिक सेवा			
सी-७	वने	वनीकरण व वन्यजीवन	७,०००	...	७,०००
		कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण			
		डोंगराळ क्षेत्रे			
			एकूण-महसूल व वन विभाग		६३,८२,६१,०००
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग					
डी-४	पशुसंवर्धन	पशुसंवर्धन	६,०००	...	६,०००
डी-६	मत्स्यव्यवसाय	मत्स्यव्यवसाय	९,०००	...	९,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(३)					
(४)					
डी-७	सेक्रेटरीएट व इतर आर्थिक सेवा	२७०२, ३४५१, लहान पाटबंधारे सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	१,०००	...	१,०००
एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग			१६,०००	...	१६,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग					
ई-२	सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण	११,०००	...	११,०००
एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग			११,०००	...	११,०००
नगरविकास विभाग					
एफ-२	नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा	२०५३, २०७०, २२१७, ३०५४, ३०५५, जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल मार्ग परिवहन	१,०००	...	१,०००
एफ-४	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	५,९०,२८,६२,०००	...	५,९०,२८,६२,०००
एकूण-नगरविकास विभाग			५,९०,२८,६३,०००	...	५,९०,२८,६३,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
वित्त विभाग					
जी-१	विक्रीकर प्रशासन	२०२०, २०४०, ३४७५,	उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	१,००० ...	१,०००
जी-३	व्याज प्रदाने व ऋण सेवा	२०४८, २०४९,	ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन व्याज प्रदाने	...	१,०००
जी-६	निवृत्तिवैतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१,	निवृत्तिवैतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	१,००० ...	१,०००
एकूण-वित्त विभाग					३,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
एच-३	गृहनिर्माण	२२१६,	गृहनिर्माण	४५,३४,९१,००० ...	४५,३४,९१,०००
एच-४	सेक्रेटरीएट - इतर आर्थिक सेवा	२४०६, ३०५१, ३०५३, ३४५१,	वनीकरण व वन्यजीवन बंदरे व दीपगृहे नागरी विमान चालन सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	१,००० ...	१,०००
एच-५	मार्ग व पूल	३०५४,	मार्ग व पूल	१,००० ...	१,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती	२०५९, २२०२, २२०३,	सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण	३,००० ...	३,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			रुपये	रुपये	रुपये
		(३)			
		२२०५, कला व संस्कृती			
		२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
		२२१७, नगरविकास			
		२२३०, कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
		२४०३, पशुसंवर्धन			
		२४०५, मात्स्यवसाय			
			४५,३४,९६,०००	...	४५,३४,९६,०००
		एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग			
		जलसंपदा विभाग			
		२४०२, मृद व जलसंधारण			
		२७००, मोठे पाटबंधारे			
		२७०१, मध्यम पाटबंधारे			
		२७०२, लहान पाटबंधारे			
		२७०५, लाभक्षेत्र विकास			
		२७११, पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण			
		२८०१, वीज			
		३४०२, अवकाश संशोधन			
			१०,०००	...	१०,०००
		एकूण-जलसंपदा विभाग			
		विधि व न्याय विभाग			
		२०१४, न्यायदान			
			१२,०००	७,३५,१०,०००	७,३५,२२,०००
जे-१	न्यायदान				

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक		कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा -	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)		
जे-२	सेक्रेटरीएट आणि इतर सामाजिक आर्थिक सेवा	२०५२,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	रुपये	रुपये
		२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा	४,०००	...
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
		२२५०,	इतर सामाजिक सेवा		
		३४७५,	इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा		
एकूण-विधि व न्याय विभाग				१६,०००	७,३५,१०,०००
उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग					
के-६	ऊर्जा	२८०१,	वीज	१६,८८,७४,६७,०००	...
		२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
एकूण-उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग				१६,८८,७४,६७,०००	१६,८८,७४,६७,०००
ग्रामविकास विभाग					
एल-३	ग्रामविकास कार्यक्रम	२०५९,	सार्वजनिक बांधकामे		
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
		२४१५,	कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण		
		२५०१,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम		
		२५०५,	ग्रामीण रोजगार		
		२५१५,	इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम		
		२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
		३०५४,	मार्ग व पूल		
				२७,८९,९७,०७,०००	...
				२७,८९,९७,०७,०००	२७,८९,९७,०७,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा			एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -	रुपये	रुपये	
(१)	(२)	(३)	(४)			
एल-५	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	३६०४,	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	२,०९,५५,६९,०००	...	२,०९,५५,६९,०००
			एकूण-ग्रामविकास विभाग	२९,९९,५२,७६,०००	...	२९,९९,५२,७६,०००
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग						
एम-२	अन्न साठवण व वखार	२४०८,	अन्न साठवण व वखार	१,०००	...	१,०००
एम-३	सेक्रेटरीएट आणि इतर आर्थिक सेवा	३४५१, ३४७५,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	२४,७७,७८,०००	...	२४,७७,७८,०००
			एकूण-अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२४,७७,७९,०००	...	२४,७७,७९,०००
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग						
एन-३	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	२०५३, २२०२, २२०५, २२१०, २२११, २२१५, २२१६, २२१७, २२२५,	जिल्हा प्रशासन सर्वसाधारण शिक्षण कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण पाणी पुरवठा व स्वच्छता गृहनिर्माण नगरविकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	२६,०००	...	२६,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
		कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		पीक संवर्धन			
		मृद व जलसंधारण			
		पशुसंवर्धन			
		मत्स्यव्यवसाय			
		वनीकरण व वन्यजीवन			
		अन्न साठवण व वखार			
		ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
		ग्रामीण रोजगार			
		वीज			
		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
		उद्योग			
			रुपये	रुपये	
			२६,०००	...	२६,०००
एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग					
नियोजन विभाग					
ओ-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	१३,०००	...	१३,०००
ओ-६८	जिल्हा योजना-चंद्रपूर	वाहनांवरील कर जिल्हा प्रशासन सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा कला व संस्कृती	१,०००	...	१,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
			रुपये	रुपये	रुपये
		वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
	२२१०,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता			
	२२१५,	नगरविकास			
	२२१७,	माहिती व प्रसिद्धी			
	२२२०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
	२२३०,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
	२२३५,	पोषण आहार			
	२२३६,	पशुसंवर्धन			
	२४०३,	मत्स्यव्यवसाय			
	२४०५,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	२४०६,	सहकार			
	२४२५,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
	२५०१,	इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	२५१५,	लहान पाटबंधारे			
	२७०२,	वीज			
	२८०१,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
	२८१०,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
	२८५१,	मार्ग व पूल			
	३०५४,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा			
	३४५१,	पर्यटन			
	३४५२,	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व			
	३६०४,	अभिहस्तांकित रकमा देणे			
गृहनिर्माण विभाग					
एकूण-नियोजन विभाग			१४,०००	...	१४,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भासित केलेल्या रकमापेक्षा एकूण
व्यू-२	इतर प्रशासनिक सेवा	२०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	४०,७५,०००	४०,७५,०००
व्यू-३	गृहनिर्माण	२२१६, गृहनिर्माण २२१७, नगरविकास २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन	१,०००	१,०००
एकूण-गृहनिर्माण विभाग				
			४०,७६,०००	४०,७६,०००
सार्वजनिक आरोग्य विभाग				
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२०४९, व्याज प्रदाने २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य २२११, कुटुंबकल्याण २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१७,०००	१७,०००
एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग				
			१७,०००	१७,०००
वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग				
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,४७,०००	२,४७,०००
एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग				
			२,४७,०००	२,४७,०००
आदिवासी विकास विभाग				

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)	(३)	(४)
टी-४	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२,०००	...	२,०००
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेवरील महसुली खर्च	२०५३, २०५९, २२०२, २२०४, २२१०, २२११, २२१५, २२१६, २२१७, २२२५, २२३०, २२३५, २४०१, २४०२, २४०३, २४०५, २४०६, २४०८, २४२५, २५०१, २५०५, २७०२, २८०१, २८१०,	जिल्हा प्रशासन सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण पाणी पुरवठा व स्वच्छता गृहनिर्माण नगरविकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पीक संवर्धन मृद व जलसंधारण पशुसंवर्धन मत्स्यव्यवसाय वनीकरण व वन्यजीवन अन्न साठवण व वखार सहकार ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ग्रामीण रोजगार लहान पाटबंधारे वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	२८,०००	...	२८,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(१)	(२)	(३)	(४)	रुपये	रुपये
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
		उद्योग			
		मार्ग व पूल			
		मार्ग परिवहन			
			एकूण-आदिवासी विकास विभाग	३०,०००	३०,०००
			पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग		
यू-४	पारिस्थितिकी व पर्यावरण.	३४३५,	पारिस्थितिकी व पर्यावरण.	२,५५,५१,५१,०००	२,५५,५१,५१,०००
			एकूण-पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग	२,५५,५१,५१,०००	२,५५,५१,५१,०००
			सहकार, पणन व वस्तोद्योग विभाग		
व्ही-२	सहकार	२०७०, २२३५, २४०६, २४२५, २४३५, २८५१, २८५२, ३४५१, ३४५६,	इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण वनीकरण व वन्यजीवन सहकार इतर कृषिविषयक कार्यक्रम ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग सचिवालयीन-आर्थिक सेवा नागरी पुरवठा	६,०००	६,०००
			एकूण-सहकार, पणन व वस्तोद्योग विभाग	६,०००	६,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			रुपये	रुपये	
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग					
डब्ल्यू-२ सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण	२२,०००	...	२२,०००
डब्ल्यू-३ तंत्र शिक्षण	२२०३,	तंत्र शिक्षण	४,१२,३६,३५,०००	...	४,१२,३६,३५,०००
डब्ल्यू-४ कला व संस्कृती	२२०५,	कला व संस्कृती	२,०००	...	२,०००
डब्ल्यू-६ सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	१,०००	...	१,०००
एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग			४,१२,३६,६०,०००	...	४,१२,३६,६०,०००
महिला व बाल विकास विभाग					
एक्स-१ सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, २२३६,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार	११,०००	...	११,०००
एकूण-महिला व बाल विकास विभाग			११,०००	...	११,०००
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग					
वाय-२ पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२,०००	...	२,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		एकूण
			रुपये	रुपये	
मृद व जलसंधारण विभाग					
झेडएच-३ पाटबंधारे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा	२४०२,	मृद व जलसंधारण	४,०००	...	४,०००
	२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	२७०२,	लहान पाटबंधारे			
			एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग	४,०००	४,०००
दिव्यांग कल्याण विभाग					
झेड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२,०००	...	२,०००
			एकूण-दिव्यांग कल्याण विभाग	२,०००	२,०००
				एकूण-ए-महसुली लेखावरील खर्च	६०,८०,८४,९४,०००
बी-भांडवली लेखावरील खर्च					
गृह विभाग					
बी-१० आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४०५५,	पोलिसावरील भांडवली खर्च			
	४०७०,	इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.			
	५००२,	भारतीय रेल्वे यांवरील भांडवली खर्च - वाणिज्यिक मार्ग			
	५०५५,	मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च			
				२,०००	...

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकूण		
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			एकूण-गृह विभाग	रुपये २,०००	रुपये ...
महसूल व वन विभाग					
सी-९	इतर प्रशासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२३५, ४२५०, ६२४५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी कर्ज	...	३,३७,३९,०००
सी-१०	आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४४०६, ४४१५, ४७०१, ४७११, ५४७५, ६४०१,	वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च कृषीविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च पीकसंवर्धनासाठी कर्जे	१,०००	९,०००
एकूण-महसूल व वन विभाग			१,०००	३,३७,३९,०००	३,३७,४०,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग					
ई-४	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	४२०२,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	२,०००	२,०००
एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग			२,०००	...	२,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भासित केलेल्या रकमापेक्षा (४)		एकूण
			रुपये	रुपये	
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	गृहनिर्माणवरील भांडवली खर्च पूर्णियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	२,०००	...	२,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती यावरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यावरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	१३,०००	...	१३,०००
एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
			१५,०००	...	१५,०००
जलसंपदा विभाग					
आय-५	पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधार्यावरील भांडवली खर्च लाभक्षेत्र विकास यावरील भांडवली खर्च पूर्णियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च	१६,०००	...	१६,०००
			१६,०००	...	१६,०००
एकूण-जलसंपदा विभाग					
			१६,०००	...	१६,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
विधि व न्याय विभाग					
जे-४	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	६,८२,००,०००	...	६,८२,००,०००
		एकूण-विधि व न्याय विभाग	६,८२,००,०००	...	६,८२,००,०००
उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग					
के-११	वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च	१,०००	...	१,०००
		वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे			
		इतर उद्योगासाठी कर्जे			
		एकूण-उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग	१,०००	...	१,०००
ग्रामविकास विभाग					
एल-८	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	६,७५,३०,०००	...	६,७५,३०,०००
		एकूण-ग्रामविकास विभाग	६,७५,३०,०००	...	६,७५,३०,०००
नियोजन विभाग					
ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	३,०००	...	३,०००
		इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च			
		पर्यटनावरील भांडवली खर्च			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			रुपये	रुपये	
		(३)	(४) अधिक नसतील अशा रकमा -		
			रुपये	रुपये	रुपये
			एकूण-नियोजन विभाग		
			३,०००	...	३,०००
			एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग		
			१,०००	...	१,०००
			एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग		
			१,०००	...	१,०००
			आदिवासी विकास विभाग		
			सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च		
			शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च		
			अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च		
			इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च		
			मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च		
			वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च		
			सहकारावरील भांडवली खर्च		
			मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च		
			लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च		
			मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च		
			४०५९,		
			४२०२,		
			४२२५,		
			४२५०,		
			४४०२,		
			४४०६,		
			४४२५,		
			४७०१,		
			४७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		
			५२२५,		
			५२५०,		
			५४०२,		
			५४०६,		
			५४२५,		
			५७०१,		
			५७०२,		
			५०५४,		
			५०५९,		
			५२०२,		

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भासित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
			रुपये	रुपये	रुपये
			६४,७५,४८,३२,०००	१०,७२,५०,०००	६४,८६,२०,८२,०००
	एकूण-बेरीज				

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार २०२४-२५ या वर्षाच्या संबंधातील विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :

		रुपये
(ए) महसुली खर्च	..	६०,८८,२०,०५,०००
(बी) भांडवली खर्च	..	३,९८,००,७७,०००
एकूण	..	६४,८६,२०,८२,०००

मुंबई,
दिनांक ७ मार्च २०२५.

अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री (वित्त).

महाराष्ट्र विधानसभा

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०७ अन्वये राज्यपालांची शिफारस

(महाराष्ट्र शासन, विधि व न्याय विभाग, आदेशाची प्रत)

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०७ यांच्या खंड (१) अन्वये महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून, ते महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२५ पुरःस्थापनार्थ घेण्याबाबत महाराष्ट्र विधानसभेस शिफारस करीत आहेत.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २.]

[दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी
व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी
विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस
अधिकृत मंजूरी देण्यासाठी विधेयक.]

[श्री. अजित पवार,

उप मुख्यमंत्री.]

[विधानसभेने दिनांक ७ मार्च २०२५ रोजी
संमत केल्याप्रमाणे.]

जितेंद्र भोळे,

सचिव (१) (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा.